

SŁOWO

WILNO Czwartek 17 października 1929 r.

Redakcja i Administracja, Wilno Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 4. Telefony: Redakcji 17-82, administracji 224 drukarni 262.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł., zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detalicznej, cena pojedynczego numeru 20 gr.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów nie zamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

KARAWICZE — ul. Szopyńskiego — A. Łaszk.
 BENIAKONIE — Bufet kolejowy.
 BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
 DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
 DUKSZTY — Bufet kolejowy.
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierz.
 GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 KŁODZKO — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
 KŁODZKO — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
 KŁODZKO — Sklep „Jedność”.
 KŁODZKO — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
 KŁODZKO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwinskigo.
 NOWOGRODEK — kiosk St. Michalskiego.
 N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 OSZMIANA — Księgarnia spółdz. Naucz.
 PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
 POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
 STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
 WIELKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
 WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
 WÓLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

O oświacie poza szkolnej ECHA STOLICY Z ZA KORDONÓW

Dziś w „Echach Krajowych” umieszczamy korespondencję pod tytułem „Nauczycielstwo powiatu Brastawskiego”, która, będąc żywotną ze względu na, tak zwaną, oświatę pozaszkolną dla ogółu nauczycielstwa szkół powszechnych, sama wciśa się pod pióro dzieńnikarskie.

Treść tej korespondencji — to jedyna z coraz silniej i liczniej akcentowanych skarg ludzi wyrosłych z ojczyści go zagonu, poszukujących w pracy prowadzonej wśród ludności białoruskiej twórczości, płynącej z ukochań i tęsknot swego kraju. Nauczycielstwo szkół powszechnych, jako najbliższe stojące pracy oświatowej jest najsilniej atakowane za bezideowość i brak powołania. Korespondent nasz zarzuca swe posuwa dalej, twierdząc, iż ogół nauczycielstwa szkół powszechnych, pomijając własną obojętność na sprawę oświaty pozaszkolnej, jeszcze w orzeczeniu zabija wszelką inicjatywę pracy kulturalno-oświatowej.

Niejednokrotnie w „Słowie” zwracaliśmy uwagę na zbyt szybkie usuwanie w naszym kraju z szeregu nauczycielstwa ludzi niewykwalifikowanych fachowo, jednak — zasłużonych i zespólnych z ludem białoruskim w pracy społecznej. Dziś wzrósł fachowy poziom nauczycielstwa — obniżył się jednak poziom ideowy. Zmechanizowany wychowawiec lub wychowawka seminarium nauczycielskiego, z obcych stron, wyrwani z otoczenia swojskiej kultury nie są w stanie samoistnie twórczo promienować w warunkach zupełnie dla nich obcych. Znikł z powierzchni życia typ nauczyciela z oświaty tajnej, człowieka idei i poświęcenia — miejsce jego zastąpił fachowy urzędnik. Pierwszy nie zawsze był gra matycznym polonistą — terazniejszy w znacznej większości jest niegramatycznym państwowcem, uważającym po byt na wsi białoruskiej, jako wygnanie ze swego rodzinnego Sącza lub Łodzi na dzikie odludzie. W kraju, w którym ponad wszystkim powinien panować ton wychowawczy, zapanowała baka larnia, imponująca przynajmniej na sowa formą zewnętrzną, jednak bez więzi wewnętrznej — ideowej.

Badanie przyczyn jest środkiem usunięcia skutków. Z tej myśli wychodząc zastanowić się pragniemy nad przyczynami obojętności nauczycielstwa, analizując jednak tą obojętność nie w płaszczyźnie modnego zwalania winy na ugrupowania partyjne, lecz ze względu na ogólną prądę nowoczesną, panoszącą się w umysłowości polskiej powszechności.

Jako zachowawcy, którzy wyszli ze stanu szlacheckiego, obracającego się w nieprzerwanym historycznym wątku, mieliśmy przez długie lata niepodzielną odpowiedzialność za losy kraju. Był to, tak zwany, okres stanowy, okres nierówności społecznych, który cały swój byt opierał na wadze gatunkowej. Dziś żyjemy w okresie zrównania wszystkich, — okresie zniwelowania wartości, wskutek czego usunęła została konkurencja gatunkowa. Konkurencję stanową — w zdobyciu wagi gatunkowej — łączyła jako wspólny sztandar idea do której jako do ośrodku należało dorastać. Dziś w okresie jednorodności demokratycznej, gdy z natury wszyscy są równi — zbytecznym jest dorastanie. Naodwrot dziś szczyty zniżają się do równi powierzchni powszechności. Wartość indywidualna, jako siła motorowa w stosownym ustroju, ustąpiła miejsca spistości masowej w ustroju demokratycznym. Pomiędzy ideą, wyrrywającą ku szczytom, pociągającą najlepszych w ustroju stanowym, a — ideą spistości masowej, pociągającą większość w ustroju demokratycznym, leży granica, która nas dzieli od dawnego tętna życia i twórczości.

Półki równości demokratyczna była idea grup oświeceniowych, grupy te wy

Sejm i Senat mają być zwołane na 31 b. m.

WARSZAWA, 16 X. PAT. Jak się dowiaduje Polska Agencja Telegraficzna, w najbliższym czasie spodziewać się należy wydania przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzenia o zwołaniu Sejmu i Senatu na sesję zwyczajną od 31 października r. b.

„Wyzwolenie” zapowiada akcję opozycyjną

WARSZAWA, 16. 10. (tel. wł. „Słowa”). Dziś przed południem odbyło się w sejmie plenarne posiedzenie klubu parlamentarnego „Wyzwolenie” pod przewodnictwem nowego prezesa p. Rogo. Po dyskusji uchwalono jednogłośnie zgłosić w imieniu klubu lewicy i centrum na jednym z najbliższych posiedzeń Sejmu wniosek o votum nieufności dla rządu dr. Świątlickiego.

Investycje w budżecie przyszłorocznym

WARSZAWA, 16. 10. (tel. wł. „Słowa”). Mimo tendencji oszczędnościowej w budżecie przyszłorocznym jednakże dwa resorty a mianowicie Ministerstwo Robót Publicznych i Ministerstwo Przemysłu i Handlu posiadają w preliminarzach swoich poważne kwoty na podatki inwestycyjne. Na roboty publiczne i odbudowę kraju wydatkowane będzie 155 milionów zł. z których największe pozycje odnoszą się na utrzymanie i regulację rzek oraz kanałów (23 milj. zł.) na utrzymanie dróg komunikacyjnych (41 milj.) na budowę nowych dróg i mostów (16 milj. zł.), na budowę wodne (9 milj. zł.) i t.d.

W budżecie wydatków min. przemysłu i handlu znajdujemy na cele rozbudowy portu i miast a Gdyni 24 milj. zł., a ponadto około 6 milj. zł. na dalsze zakupy statków dla polskiej floty handlowej.

Ambasador włoski opuścił Warszawę

WARSZAWA, 16 X. Pat. W dniu 14 października r. b. wyjechał z Warszawy na przebieg 10 dni ambasador włoski p. Martin Franklin. Zastępcą go będzie w czasie jego nieobecności radca poselstwa p. Angelis.

Przyjechał u ministra sprawiedliwości

WARSZAWA, 16. X. Pat. Minister sprawiedliwości przyjął w dniu wczorajszym przedstawicieli załadu głównego zrzeszenia sędziów i prokuratorów w osobach prezesa dr. Jana Morawskiego, sędziego Sądu Najwyższego oraz wice prezesa Sądu Apelacyjnego Kazimierza Fleszyńskiego, z którymi omawiał sprawy, związane z organizacją i uposażeniem sędziów.

Stabilizacja stosunków w przemyśle cukrowniczym

WARSZAWA, 16. 10. (tel. wł. „Słowa”). W rezultacie długotrwałych rokowań pomiędzy dwiema istniejącymi w Polsce organizacjami przemysłu cukrowniczego doszło ostatnio do porozumienia na podstawie którego przemysł cukrowniczy gwarantuje sobie stabilizację stosunków na przeciąg lat 10 oraz zapewnia na przeciąg kilkunastu lat utrzymanie cen na obecnym poziomie.

Powyższej treści sprawozdanie o rokowaniach złożył dziś premierowi dr. Świątlickiemu se n. Zaglębnicki.

Cło wywozowe na masło

WARSZAWA, 16. 10. (tel. wł. „Słowa”). W dzisiejszym nr. „Dziennika Ustaw” ukazało się rozporządzenie ministrów Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa o ustanowieniu cła wywozowego na masło, jednocześnie zaś ukazało się rozporządzenie tychże ministrów o zwrocie cel przy wywozie masła, które zawiera listę związków eksportowych których zaświadczanie upoważnia do otrzymania cła odroczonego przy wywozie masła.

Rozporządzenie powyższe ma na celu doprowadzenie do tego aby tylko najlepsze standardyzowane gatunki masła za które gwarancję przyjmują odpowiedzialnie związki były z Polski za granicę wywożone. Dotychczasowe bowiem smutne doświadczenia przy wywozie złych gatunków masła psują cześć zagranicę i opinie pol. produktom rolnym zmusiło rząd do takiego postawienia sprawy

Zniesienie sądu okręgowego w Piotrkowie

WARSZAWA, 16 X. Pat. W kilku pismach stołecznych pojawiła się wiadomość, jakoby rozstrząsany był projekt zniesienia sądu okręgowego w Piotrkowie. PAT upoważniona jest do stwierdzenia, iż wiadomość ta jest bezpodstawa. W Ministerstwie Sprawiedliwości podobny projekt nie jest rozważany.

Podziękowanie min. Niezabyłowskiego dla organizatorów działu rolniczego na PWK.

POZNAŃ, 16 X. Pat. Jak podaje „Kurier Poznański”, minister rolnictwa Niezabyłowski przesłał organizatorom wystawy rolniczej na PWK. dyr. Kopnińskiemu oraz wicedyrektorowi tegoż działu p. Jaxa Bykowskiemu pismo z podziękowaniem i uznanem za ich pracę przy organizacji działu rolniczego Wystawy.

Generalny strajk w Łotwie

RYGA, 16 X. Pat. Plan strajku utrzymywany jest przez komitet strajkowy w tajemnicy. Strajk rozpocznie się w czwartek o godz. 24 i trwać będzie do godz. 20 — 21 piątek. W dniu dzisiejszym władze kolejowe rozesłały do wszystkich urzędów i instytucji kolejowych okólnik, w którym uprzedzają, że w piątek wszyscy bez wyjątku pracownicy kolejowi winni stawić się na służbę. W przeciwnym razie do strajkujących stosowane będą nie tylko całkowite zwolnienia ze służby, lecz również represje. Tak sam okólnik został wydany do wszystkich pracowników państwowych Stanowisko kolejarzy wobec strajku nie zostało jeszcze ustalone. Mniej więcej połowa kolejarzy, należących do związku zawodowego, opowiada się za strajkiem, podczas gdy druga połowa, należących do towarzystwa pracowników kolejowych, jest przeciw strajkowi. Związek studentów łotewskich zwrócił się do rządu z propozycją, iż w razie gdyby na kolejach wybuchł strajk, związek gotów jest oddać do dyspozycji rządu 1500 studentów, obnażonych technicznie ze służby kolejowej, którzyby mogli zastąpić maszynistów i mechaników. Policja otrzymała polecenie obsadzenia w dniu strajku instytucji państwowych.

Zreformowanie Kasy Chorych w Łotwie przyczyną strajku

RYGA, 16.X. Pat. Na wczorajszym posiedzeniu rady ministrów zapadła uchwała wprowadzenia reform w statucie Kasy Chorych. Odpowiednie zarządzenie zostanie w dniu jutrzejszym opublikowane w dzienniku urzędowym i natychmiast na podstawie § 81 konstytucji wprowadzone w życie. § 81 konstytucji zezwala rządowi w wypadkach konieczności państwowych podjąć niefunkcjonowania sejmowi wydawać ustawy bez zwolnienia sejm. Wobec tego, że ze strony partii sojaldemokratycznej bezwzględna opozycja przeciwko wprowadzeniu reform do obecnej ustawy o kasach chorych, a zwłaszcza w drodze § 81, na wczorajszym wspólnym posiedzeniu centralnego komitetu partii i centralnego biura związków zawodowych zapadła uchwała ogłoszenia w piątek generalnego strajku protestacyjnego. Natychmiast został wybrany komitet strajkowy, do którego wchodzi trzech sojaldemokratów. Jak się ogólnie spodziewają, strajk obejmie wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, handlowe i rzemieślnicze oraz środki lok. mobil. Kolej będą funkcjonowały częściowo, t. j. na liniach komunikacji państwowej.

Możliwość przesilenia gabinetu łotewskiego

RYGA, 16 X. PAT. Według krążących pogłosek, na skutek sytuacji, wytworzonej w związku z uchwałą rady ministrów o reformie kasy chorych, nie jest wykluczona możliwość przesilenia gabinetowego. W kołach politycznych omawiana jest koncepcja t. zw. szerokiej koalicji od związku demokratycznego do sojaldemokratów.

Projekt o prawach językowych mniejszości w Estonii

Z Rewla donoszą: Wczoraj komisja zgromadzenia państwowego rozważała projekt ustawy o prawach języków mniejszościowych w Estonii. Projekt ustawy został przyjęty w tej formie, w jakiej został opracowany w komisji poprzedniego parlamentu. Wnieśli jedynie kilka zmian na korzyść języków mniejszościowych w instytucjach komunalnych i państwowych.

Woldemarasa nie przyjmują do uniwersytetu

KOWNO, 16 X. PAT. Wiadomości o rzekomych zamiarach Woldemarasa wyjazdu zagranicę w dalszym ciągu okazują się nieprawdziwe. Przeciwnie nawet Woldemaras zwrócił się do senatu uniwersyteckiego w Kownie, oświadczając, że pragnąłby zpowrotem objąć katedrę profesorską. W dniu dzisiejszym odbędzie się posiedzenie senatu, na którym rozpatrywana będzie prośba Woldemarasa. Według przypuszczeń odpowiedź na prośbę będzie negatywna ze względu na stanowisko Woldemarasa w sprawie reorganizacji uniwersytetu i zmiany statutu uniwersyteckiego.

Wielka burza nad Rygą

RYGA, 16 X. PAT. W dniu wczorajszym szalała nad zatoką Ryską niebysza od dawnych lat burza, która wyrządziła wiele szkód rybakom, zatapiając sieci oraz łodzie. Jest kilka ofiar w ludziach.

PRZEDSTAWICIELSTWA

KARAWICZE — ul. Szopyńskiego — A. Łaszk.
 BENIAKONIE — Bufet kolejowy.
 BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
 DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
 DUKSZTY — Bufet kolejowy.
 GŁĘBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierz.
 GRÓDNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 KŁODZKO — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
 KŁODZKO — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
 KŁODZKO — Sklep „Jedność”.
 KŁODZKO — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
 KŁODZKO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEŻ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwinskigo.
 NOWOGRODEK — kiosk St. Michalskiego.
 N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 OSZMIANA — Księgarnia spółdz. Naucz.
 PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
 POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
 STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
 ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
 WIELKA POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
 WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
 WÓLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetryowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenie cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Opinie prasy angielskiej

w związku z wzajemnym utworzeniem ambasad

LONDYN, 16 X. PAT. W związku z przemianowaniem poselstwa angielskiego w Warszawie na ambasadę „Times” pisze: Polska stanowczo dowiodła, że zasługuje na to, by znaleźć się wśród krajów, w których Anglia reprezentowana jest przez ambasadora. Cyfra załadunku, zarówno jak i położenie Polski każą patrzeć na nią jako na kraj o pierwszorzędnym znaczeniu. Za użycie do Polski wzmogło się bardzo, i to w znacznym stopniu dlatego, że wzmocniło to zaufanie fakt, że po latach trudności i niepokoju oraz niepewności zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz kraju, udało się jej osiągnąć jedność narodową i solidarność.

Briland zabiega o przyspieszenie wprowadzenia planu Younga

PARYŻ, 16.10. (PAT). Jak się dowiaduje Petit Parisien, Briland w czasie swego pobytu z prezydentem republiki Doumergue w Brukseli rozmawiał z belgijskim prezesem rady ministrów Jasparem na temat powołności prac komitetu obradującego nad wprowadzeniem w życie planu Younga. W związku z tem Jaspas wystosował do wspomnianego komitetu pismo, w którym prosi o podjęcie starań w celu zakończenia prac do 24 bm. tak, by druga konferencja haska mogła zebrać się w dniu 15 listopada.

Sprawa morskiej konferencji mocarstw

LONDYN, 16.10. (PAT). W ciągu tygodnia bieżącego należy spodziewać się odpowiedzi wszystkich mocarstw zaproszonych na konferencję morską która ma się odbyć w Londynie w trzecim tygodniu stycznia roku 1930. Stany Zjednoczone notyfikowały już o swej zgodzie na wzięcie udziału w konferencji. Italia daś wczoraj odpowiedź, przyjmując zaproszenie brytyjskie, dzisiaj zaś otrzymała depesze z Tokio, w których jest zapowiedź tego przyjęcia, które rząd brytyjski powinien otrzymać w ciągu dnia dzisiejszego. Wreszcie w depeszech z Paryża otrzymano wiadomość o tem, że rząd francuski opracowuje obecnie tekst odpowiedzi, w której przyjmując zaproszenie rządu brytyjskiego Rządy państw zainteresowanych porozumieją się jeszcze co do porządku badania spraw, które będą stanowiły cel i temat przyszłych narad. Wszakże już dziś wiadomo, że narady będą dotyczyły około postanowień traktatu waszyngtońskiego z roku 1922, regulujących sprawę statków głównych tj. pancerników. Poruszone będą również sprawy nieobjęte traktatem, a odnoszące się do reszty klas statków wojennych, a mianowicie ciężkich i lekkich krążowników, łodzi torpedowych, podwodnych oraz statków pomocniczych.

FRANCJA NIE ZGODZI SIĘ NA OGRANICZENIA TONAŻU ŁODZI PODWODNYCH.

PARYŻ, 16.10. (PAT). „Le Journal” dowiaduje się, że Francja na najbliższej konferencji morskiej nie zgodzi się na żadne ograniczenie tonażu łodzi podwodnych. W sprawie procentowego stosunku tonażu innych okrętów Francja stać będzie na stanowisku uchwały konferencji waszyngtońskiej, wychodząc z założenia, że jakkolwiek inny system parytetu jest dla niej niemożliwy do utrzymania, musi ona bowiem zapewnić obronę swych wybrzeży i komunikacji z koloniami.

Min. Benesz o obecnej pozycji Małej Ententy

PRAGA, 16 X. Pat. Minister Benesz przyjął przedstawiciela białogrodzkiej „Politiki”, w rozmowie z którym oświadczył między innymi: Mała Ententa, która dotychczas miała program prawie negatywny, t. j. obronę umów pokojowych i terytoriów swoich członków, zaczyna prowadzić obecnie politykę konstruktywną, pozytywną i praktyczną, będzie wzmacniała wzajemne stosunki polityczne, kulturalne i przede wszystkim gospodarcze. Mała Ententa przypuszcza, że prace swoje rozszerzy i na inne państwa, jak np. na Polskę, Grecję, Bułgarię i Węgry. Na pytanie, co sądzi o sytuacji w Czechosłowacji, odpowiedział min. Benesz, że po 10 cich latach istnienia republiki czechosłowacka jest zupełnie skonsolidowana i nie grozi jej żadne niebezpieczeństwo.

Stabilizacja korony czeskiej

PRAGA, 16.X. Pat. Rząd na swoim ostatnim posiedzeniu postanowił przedłożyć stałemu wydziałowi parlamentarnemu do uchwalenia ustawę o wprowadzeniu w Czechosłowacji waluty złotej. Ustawa ta nie zmienia nic w istniejącym stanie rzeczy, gdyż przemianowuje ona tylko dotychczasowe obliczenie wartości korony czechosłowackiej według relacji do złotego dolara na obliczenie według relacji do wartości złota. Wartość korony ustaloną na być w obecnej wysokości, t. j. 44,58 milir mów złota za koronę. Pośpiech, z jakim rząd przedkłada ustawę, tę do uchwalenia, tłumaczyć należy tem, że warunkiem udziału Czechosłowacji w racie nadzorczej banku reparyacyjnego jest wprowadzenie waluty, opartej na złocie.

Burzliwe posiedzenie Sejmu Pruskiego

WNIOSEK NIEUFNOŚCI DLA RZĄDU.

BERLIN, 16.10. (PAT). Dzisiejsze posiedzenie sejmu pruskiego miało charakter niezwykle burzliwy. Na porządku dziennym znajdowały się wnioski opozycji prawicowej, wyrażające rządowi pruskiemu votum nieufności z powodu rozwiązania nadreńskiej organizacji Stahlhelmu i domagające się niezwłocznej cofnięcia tego zarządzenia. Poza tem niemiecko-narodowi i hitlerowcy zgłosili szereg wniosków, wywołujących rząd pruski do wystąpienia na radzie państwa przeciwko planowi Younga i do niewzbraniania urzędnika państwowym zapisywania się na listy plebiscytowe. Z wnioskami opozycji w dłuższej replce polemizował premier Braun, którego wystąpienie prawica przyjęła burzliwymi protestami. Premier oświadczył, że udział urzędników państwowych w plebiscyfie jest niedopuszczalny. Następnie zabrał głos minister spraw zagranicznych Grzesinski, który opisał szczegółowo sławne namowy Stahlhelmu w Nadrenji i stwierdził, że miały one charakter ściśle wojskowy, gdy urzędnicy sejmowi wnieśli na salę tablice, na których rozwieszono na była broń różnego rodzaju, skonfiskowana na zebraniach hitlerowców i komunistów. Tablice te umieszczono zostały na trybunie, co hitlerowcy przyjęli burzliwymi oklaskami i drwiącymi okrzykami. Na sali zapanowało niesłychane wzburzenie. Posłowie zaczęli zbiegać ze wszystkich stron do trybuny, chcąc zbliżyć się do trybuny, w której znajdowały się trybuny. Wśród ogólnego chaosu i zamieszania posiedzenie musiało być przerwane. Premier Braun opuścił ostatecznie salę obrad.

Prezydent Hindenburg opowiada

PRZECIWKO WCIĄGANIU JEGO OSOBY W WIR AGITACJI PLEBISCYT.

BERLIN, 16.10. (PAT). Prezydent Hindenburg wystosował na ręce kanclerza Mullera pismo, w którym z całą stanowczością zastrzega się przeciwko wciąganiu jego osoby w wir agitacji plebiscytowej. Prezydent Hindenburg podkreśla, że nie da powodów i nie upoważnia nikogo do ogłaszania jego osobistego poglądu na plebiscyt. Zastępowując siebie sprzeciwianiem swego stanowiska wobec planu Younga w przewidzianym konstytucją terminie, w którym przysługują prezydentowi Rzeszy prawo zadekretowania, względnie odroczenia wejścia w życie ustawy.

Przedstawiciele Ligi Narodów na Śląsku Opolskim

KATOWICE, 16.10. (PAT). W związku z przedłużeniem pobytu przedstawicieli Ligi Narodów w osobach ministra Aguirre Farrer, dyrektora wydziału dla mniejszości narodowych przy Lidze Narodów i prof. de Asserada na Śląsku Opolskim, przyjął ich na Śląsk polski wstępni i nastąpi w niedzielę dnia 20 bm. późnym wieczorem. Dziś prezes Trybunału Rozjemczego Kaekenbeck wydał w Bytomiu na cześć gości z Ligi Narodów śniadanie w którym ze strony Polski wzięli m.in. udział, wojewoda dr. Grażyński, konsul generalny p. Malhomme, dyrektor urzędu mniejszościowego Hintze oraz członek komisji mieszanej min. Morawski.

twarzą dobrą duchową. Dziś gdy idea zamieniona została w czyn, gdy wywalczoną równość i wolność oddano demokracji w ręce, fizjologiczne używanie tej równości i wolności zaplanowało niepodzielnie. Aby nie wpaść w zupełne zmaterializowanie szuka się watorów duchowych w spistości masowej. Stąd wielki nacisk na spistość organizacyjną i zamiana dawnej swobodnej konkurencji ducha, statem formami organizacyjnym.

Taką zmechanizowaną, związaną statem formami organizacją jest dzisiaj nauczycielstwo szkół powszechnych, w znacznej części sprowadzone z dzieł zachodnich, niezwiązane z życiem i warunkami tutejszemi. O ile spistość masowa jako naczelny walor nauczycielstwa szkół powszechnych w kraju własnym jest w stanie inercyjnie czerpać ducha z jednorodnego otoczenia, to u nas związek ten ginie, gdyż duch przyjeźdnego nauczyciela, a tutejszego mieszkańca, to dwa bieguny. Z tem liczyć się trzeba jako z faktem dokonanym i nie wymagać od tego nauczyciela wysiłku ponad jego siły i kwalifikacje.

W zainteresowaniu się Kuratorjum oświaty pozaszkolną, w wyznaczaniu instruktorów i kursów dla nich — nie należy szukać niczego więcej, jak ujętego w stałe formy organizacyjne urzędowego poczynania, które może ułatwić znacznie, lecz nigdy zastąpić treści.

Ideę twórczej, treści, motoru — należy szukać w sferze kultury duchowej. Zaś ani frak, ani smoking o których wspomina korespondent kultury tej nie zastąpi. Kultura ducha, tak samo jak kultura roli wymaga bardzo długiej uprawy na to aby wydać szlachetny plon.

W zapytaniu naszego korespondenta: „gdzie jest przyczyna? Kto temu winien?” i w oczekiwaniu odpowiedzi od „władz szkolnych tych fabryk zwańnych „seminariami nauczycielskimi” — jest duże nieporozumienie. Powiedzieliśmy więcej — dużo tragizmu, jeśli się weźmie pod uwagę, iż pisał człowiek, niezwiązany tradycją ze stanem szlacheckim. Pytań podobnych otrzymujemy dużo. Większość z nich pochodzi od ludzi, którzy, ani z ubioru, ani sposobu życia, nie wzbudzają podejrzenia sukcesyjnego należenia do dawnych klas uprzywilejowanych. Są pomiędzy nimi i ludzie z młodego pokolenia — już wychowani w szkołach krajowych. Powoli wśród świeżo narastających krajowych grup społecznych ugruntowuje się przekonanie, iż na to, aby żyć — poza dobrami materialnymi należy wytwarzać też dobra duchowe.

Nie należy jednak tych dóbr szukać w zespokaniach masowych. Ducha twórczego muszą z zespołu własnych dusz wyrzesać ci, którzy już dziś tęsknotę swą czerpią z rodzinnej ziemi i nieba. Motorem zaś twórczym nie może być łączność masowa, pochodząca z fachu, czy też klasy — lecz człowieczeństwo oparte o miłość bliźniego.

Michał Obieziński.

Polewania reprezentacyjne

W początkach listopada p. Prezydent Rzezypospolitej ustąpił reprezentacyjnie polowanie na bażanty i zajęcie dla członków rządu korpusu dyplomatycznego w lasach Komory Cieszyńskiej.

W początkach zaś grudnia odbędzie się reprezentacyjnie polowanie na dziki i wilki w puszczy Białowiejskiej. Będzie to pierwsze polowanie w tej puszczy, urządzone przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Goście zamieszają w pałacyku myśliwskim, który w tym celu jest pospiesznie odnawiany.

Dalsze kredyty dla rolnictwa

Bank Polski postanowił podwyższyć kredyt dla rolnictwa, ustalony pierwotnie w wysokości 40 milj. zł., do sumy 45 milj. zł. W myśl tej uchwały prywatne instytucje finansowe, którym powierzono rozprawienie kredytów pod rejestrowe zastaw rolniczy, zostały powiadomione o tem, z wezwaniem, aby zgłosiły do Banku Polskiego umotywowane wnioski o dalsze kredyty w ramach przepisanych.

Ponadto — jak donosiliśmy — przyznał Bank Polski specjalny kredyt w wysokości 5 milj. zł. który jest przeznaczony specjalnie dla malarzy. Ogółem więc przeznaczyl Bank Polski dotychczas na akcje kredytową dla rolnictwa pokazań kwotę 50 milj. zł.

KURJER GOSPODARZY ZIEM WSCHDONICH

Przebiegi podatkowe w Polsce

W prasie ostatnich dni ogłoszono podwyższenie tytułu artykułu p. Adam Heydel, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego. Artykuł ten ze względu na ciekawość w nim poruszone momenty podajemy w obszernym streszczeniu.

Profesor Krzyżanowski napisał w swojej książce „Pierwszy Bilans Handlowy” między innymi co następuje: „uwaga, że pewnik niezbyt, że społeczeństwo polskie jest przeciętne podatkowo”.

Pan Paweł Michalski, naczelnik wydziału w Ministerstwie Skarbu podał w wątpliwość to twierdzenie w czasie dyskusji ekonomicznych u ks. Janusza Radziwiła. Przemówienie p. Michalskiego zostało ogłoszone w książce „Zagadnienia etatyzmu”. Ten ekonomista dowodzi, że „Polska obciążona jest na głowę i w stosunku do dochodu społecznego, nawet po uwzględnieniu warunków ekonomicznych znacznie niższe od innych państw”.

Na poparcie zaś swojej tezy przytacza następujące cyfry:

Obciążenie wszystkimi podatkami samorządowymi i państwowymi wynosi na głowę:

w Polsce zł. 490
w Niemczech „ 979
we Francji „ 433

Rodzina rozporządzająca dochodem	poniżej 1200 mk.	1600—2000 mk.	3000 4000 mk.	powyżej 5000 mk.
wydatki na pożywienie	54,2 proc.	51 proc.	38,1 proc.	30,3 proc.
na mieszkanie	24,2 „	18 „	18,5 „	14,5 „
na odzież	9,2 „	11,5 „	14 „	14,9 „
opał i światło	6,2 „	4,5 „	3,6 „	3,1 „
pozostaje na inne wydatki	10,4 „	15 „	25,8 „	36,8 „

Dochód na głowę ludności w Polsce wynosi według p. Michalskiego 666 złotych. Na rodzinę złożoną z 4 do 5 osób daje to sumę 2700—3300 zł. Przy uwzględnieniu powojennego wzrostu cen, dochód ten przeciętnie rodziny w Polsce, odpowiada dochodowi klasy najuboższych, z pośród przedstawionych na powyższej tabelce (poniżej 1200 mk.). Ta grupa ma po opędzeniu niezbędnych wydatków 10,4 proc. wolnego dochodu. Podatki zabierają w Polsce 13,5 proc. Znacząco, że zabierają całą ową nadwyżkę i, co więcej, część z tego, co powinno pójść na najbardziej palące potrzeby.

Dochody Anglika natomiast wynoszą przeciętnie na rodzinę około 5000 marek. Po opędzeniu potrzeb pożywienia, mieszkania, odzieży i opału (w sposób oczywiście nieporównanie dostateczniejszy od Polaka) — pozostaje mu 36,8 proc. dochodu — z czego państwo i samorządy zabierają mu 20,7 proc. Podatki nie naruszają zatem żadnej pozycji niezbędnych wydatków — co więcej, pozostaje Anglikowi 15,5 proc. jego dochodu na

KARMEŁKI OWOCOWE
G. G. LARDELLI

KRONIKA

CZWARTEK
17 Dnia
Wiktora
jutro
Łukasza.

Spostrzeżenia meteorologiczne
Meteorologii U. S. S.
z dnia 16 - X 1929 r.

Ciepłota
średnia w m 764

Temperatura
średnia + 50c

Opad za do
bę w mm. —

Wiatr
przeważający Północ-zachód ni.

Uwagi: Północno
Minimum za dobę + 3 C
Maximum za dobę + 9 C
Tendencja barometryczna: wzrost ciśnienia.

MIEJSKA

— (o) Odjazd miejskiej delegacji do Warszawy. W dniu wczorajszym wyjechała do Warszawy delegacja miejska w celu wyjedźnia kredytów na prowadzenie roboty kanału zacyjnych. Wyjechał tylko postawie Jan Piłsudski i St. Pławski, wobec tego, że prezydent miasta p. Polejewski i mec. Engiel już wcześniej wyjechali do Warszawy, wędrując zaś w skład tej delegacji mec. Czernichow jest nieobecny w Wilnie.

— (a) Lustracja domów. Policja przystąpiła do badania starych domów w śródmieściu właścicieli których otrzymał w swoim czasie przedłużenie w przeprowadzeniu koniecznych remontów do miesiąca października.

— (a) Rejestracja przedsiębiorstw. W dniu 19. maja termin zgłaszania do rejestracji przedsiębiorstw znajdujących się na terenie 5 go komis. P.P.

Od 20. maja wydział przemysłowy Magistratu przystąpi do weryfikacji do ewidencji przedsiębiorstwa z terenu 6 go komis. P.P.

WOJSKOWA

— (a) Kto staje do zebrań kontrolnych. Dnia 17 października do zebrań kontrolnych dla szeregowych stają rezerwistów urodzeni w roku 1904 nazwiska których rozpoczynają się na litery G, H, I.

w Anglii „ 778
we Włoszech „ 256
A z dochodu jednostki zabierają podatki:
w Polsce zaledwie 13,5 proc.
w Niemczech 26,6 „
we Francji 23,1 „
w Anglii 21,3 „
we Włoszech 20,7 „

Niemcowi, Francuzowi, Włochowi Anglikowi zabiera zatem państwo i samorządy od 1/5 do 1/4 jego dochodu. Polak oddaje zaledwie 1/7 część swojego dochodu.

Nie można jednak zapominać, że zależnie od stopnia zamożności człowiek wydziała niejednakowe odsetki ze swojego budżetu na zaspokajanie różnych potrzeb. Człowiek ubogi wydaje niemal wszystko na elementarne potrzeby. Człowiek bogaty zaspokaja te „pierwsze potrzeby” zaledwie częścią swojego budżetu — reszta pozostaje mu na potrzeby dalsze, nieraz wprost zbytkowne, i na kapitalizację (oszczędności).

Według przedwojennych obliczeń statystyków niemieckich, odsetki ogólnej sumy dochodu poświęcone na poszczególne potrzeby zmieniają się, zależnie od wielkości dochodu, w sposób następujący:

Rodzina rozporządzająca dochodem	poniżej 1200 mk.	1600—2000 mk.	3000 4000 mk.	powyżej 5000 mk.
wydatki „inne” (kulturalne, zbytkowne) i co najważniejsze na kapitalizację.	54,2 proc.	51 proc.	38,1 proc.	30,3 proc.
Te 15,5 proc. zaś, to 390 złotych, a zatem więcej niż połowa ogólnego dochodu Polaka!	24,2 „	18 „	18,5 „	14,5 „
Oto dlaczego Polak — choć płaci niewiele — ledwo dyszy, a Anglik znosi względnie łatwo swoje obciążenie.	9,2 „	11,5 „	14 „	14,9 „
Mówię względnie łatwo — bo jak wiadomo skargi na przeciążenie podatkowe po wojnie są w Europie ogólne i w zestawieniu z obciążeniem przedwojennym obecnie jest o 100 proc. do 500 proc. wyższe.	6,2 „	4,5 „	3,6 „	3,1 „
Tę sprawę jednak pomijam. Pomijam też i to, że inni ekonomiści twierdzą, że podatki w Polsce zabierają nie 13,5 proc., ale 17 proc. dochodu.	10,4 „	15 „	25,8 „	36,8 „
Gdyby tak było, to znaczyłoby, że Polaka nie stać już także na opał i światło. Ten wniosek nie jest tak paradoksalny, jakby napozór wyglądał. Jest faktem niezbytym, że w Polsce żyje się często nie z dochodu, ale z majątku. Ze zatem majątek się uścipluwa. Stąd to płaci się za węgiel i światło.				

— (y) Wzrost spożycia nawozów sztucznych

Przez Państwowy Bank Rolny (Oddział w Wilnie) sprowadzone były w ostatnich 2 latach następujące ilości nawozów sztucznych (w tonnach).

Wzrost spożycia nawozów sztucznych	Wzrost 1928	Wzrost 1929	Wzrost 1930	Wzrost 1931
Superfosfat	706,1	3784,8	977,1	4528,5
Tomasyna	168,6	1671,3	294,7	2115,8
Fosfor rach.	—	—	—	30,0
Siarczan am.	2,0	—	11,8	16,0
Azotiank	119,4	164,0	618,1	243,7
Saletra chorz.	217,0	—	157,2	2,0
Saletra B.A.S.F.	—	—	131,5	—
Saletra norw.	—	—	96,0	—
Azotan amonum	—	—	1,5	11,0
Kajnit	87,0	193,0	245,0	207,0
Sól potasowa	508,0	160,0	315,0	468,0
Sól pot. niem.	—	—	714,9	—
Wapno	34,8	40,0	155,0	87,0

Razem 1912 6013 1 3711,9 7699

Za pośrednictwem P. B. R. sprowadza się mniej więcej 50 proc. ogólnego zapotrzebowania na nawozy sztuczne. Przytoczone cyfry dotyczą terenów wojew. Wileńskiego i Nowogródzkiego oraz części woj. Białostockiego.

KRONIKA MIEJSKOWA

— (a) Kredyty na paszę. Bank Rolny przystąpił do udzielania kredytów na zakup pasz treściwych dla bydła i trzody chlewniej.

Kredyty te będą udzielane centralom spółdzielczym, rolniczym, mleczarskim, instytucjom komunalno - kredytowym jako też i zrzeszonym rolnikom. Kredyty powyższe otrzymać mogą jedynie ci którzy w terminie wywiązali się z zaciągniętych poprzednio, na analogiczny cel, kredytów.

Pożyczki zaciągnięte na ten cel muszą być spłacone najpóźniej 30 czerwca 1930 roku.

Oprocentowanie odpowiadać będzie stawkom obowiązującym w Banku Rolnym Centrala — 0,5 proc. lokalne instytucje — 1,5 proc. i dla grup — 3 proc. w stosunku rocznym.

Przed dwoma dniami zaginął niespodziewanie kasjer urzędu skarbowego w Grodnie Jan Głęboki.

Wobec tego, że poszukiwania na terenie miasta nieodniosły żadnego skutku zaszło podejrzenie, że Głęboki zbiegł. Wobec tego zarządono rzucić kasę i stwierdzono już na wstępie brak kilkudziesięciu tysięcy złotych, które Głęboki zdefractionował tuż przed ucieką.

Powiadomiona o tem policja rozpisła listy gończe za zbiegiem. Defraudant jest poszukiwany szczególnie na terenie Wilna, ponieważ są pewne poszlaki, że ukrywa się w naszym mieście.

— Komitet „Chleb dzieciom” w ciągu 5-letniego istnienia uzbierał i rozdał ochotnikom wileńskim zapomogi 131.221 zł. 32 gr.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

NOTATKI MUZYCZNE

Koncert symfoniczny
Ogół społeczeństwa miejscowego nawet nie wyobraża sobie z jak wielkimi trudnościami musi walczyć gro- no osób dobrej woli, z prawdziwą o- tiarnością pełniących zmusne czynno- ści Zarządu Wileńskiego Towarzystwa Filharmonicznego, aby zorganizować jakiś bądź koncert, a tem bardziej kon- cert orkiestrowy... A jakż wynik tych starań? Najpełniejsza obojętność szerszych kół publiczności, a nawet nie obecność domniemyanych, tak u nas nie liczących miłośników muzyki, czego wymownym dowodem były przerazi- we pustki na niedzielnym poranku w sali „Lutnia”.

Niech wszyscy, którzy jeszcze nie zatarali — pod wpływem epidemii jazz bandowej — możliwości zdrowego odczuwania muzyki, pożałują swęj po- wściągliwości niewłaściwej, a nawet koncert udał się i stanął na poziomie artystycznym, mogącym zadowolić na- wet wysoko sięgające wymagania!

Znany ze swego talentu wybitnego kompozytor p. Eugeniusz Dziewulski, mający poważne walory dyrygenta, stanął na czele wileńskiej orkiestry symfonicznej i z wielką znajomością rzeczy oraz widocznym upodobaniem muzyki Czajkowskiego, dał nam bar- dzo dobrą interpretację rządzę gry- wanej piątej symfonii, bogatej w pięk- ne epizody prawdziwie natchnionej liryzmu, tak właściwego twórczości mi- strza rosyjskiego, zdobywając sobie i zespołowi orkiestrowemu szczere po- wodzenie.

Niemniej pomyślnie przyjęta była z należytym uroczaniem i werwą ode- grana uwertura Zelińskiego „W Ta- trach”, skutkiem swej faktury muzy- zycznej, wzorowanej na akademi- ckich przykładach, łatwo nabierającej cechy oschłej i nudnej sztywności po- kładnie rozwiązanej zadania nauki kompozycji, jeżeli jest czysto rozumo- wo tylko ujęta. Tym razem szczęśliwie uniknięto tego niepożądanego wyniku.

Szkoda, że zamiast początkowo za- mierzanej „Uwertury jubileuszowej” bardzo ładnej i wartościowej kompozycji Dziewulskiego, odegrano suity tegoż kompozytora, złożoną z charakterystycznych i nastrojowych, cych się do koncertów „popularnych”, niżeli do programu symfonicznego. Zwłaszcza udatny i bisowny „black- bottom” wychodził z ram właściwych.

Michał Józefowicz.

Kasjer urzędu skarbowego defraudantem

Przed dwoma dniami zaginął niespodziewanie kasjer urzędu skarbowego w Grodnie Jan Głęboki.

Wobec tego, że poszukiwania na terenie miasta nieodniosły żadnego skutku zaszło podejrzenie, że Głęboki zbiegł. Wobec tego zarządono rzucić kasę i stwierdzono już na wstępie brak kilkudziesięciu tysięcy złotych, które Głęboki zdefractionował tuż przed ucieką.

Powiadomiona o tem policja rozpisła listy gończe za zbiegiem. Defraudant jest poszukiwany szczególnie na terenie Wilna, ponieważ są pewne poszlaki, że ukrywa się w naszym mieście.

— Komitet „Chleb dzieciom” w ciągu 5-letniego istnienia uzbierał i rozdał ochotnikom wileńskim zapomogi 131.221 zł. 32 gr.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

— (y) Konferencja w sprawie repertuaru teatralnego dla młodzieży. W dniu dzisiejszym w Kuratorium Okręgu Szkolnego odbędzie się konferencja dyrektorów gimnazjów państwowych i profesorów polonistów z udziałem p. dyrektora Żelwerowicza i p. wizeratora Balińskiego w sprawie ustalenia repertuaru przedstawień dla młodzieży.

Janiny z Oskierkó Jarocińskiej

na które zapraszają krewnych i znajomych pograżeni w głębokim smutku

RODZICE.

W pierwszą bolesną rocznicę

Józefa - Karola Wiskzemskiego
odbędzie się za spokój Jego duszy nabożeństwo żałobne w kościele Św. Jana w sobotę dnia 19-go b. m. o godz. 9-tej rano.

O czem zawiadamia krewnych i znajomych
żona, córka, zięć, wnukowie i prawnuk.

Nieudana najsie na osiedle graniczne

Nocy onegdajszej na dom Ignacego Jasiulewicz mieszkającego wsi Puszkiewicz, gm. ołkieńskiej dokonano zuchwałego najsia. Dwóch osobników dostało się do mieszkania Jasiulewicz lecz spłoszeni poczęli uciekać, i widząc, że są ścigani przez kilkanastu mie- szkalców wsi poczęli ostrzeliwać się co naturalne umożliwiło im ucieczkę.

Napastnicy zbiegli w stronę granicy, mimo natychmiastowego zarządzanego przez policję i KOP pościgu zdołali uciec.

Stwierdzono, że napastnicy są b. żołnierzami straży litewskiej niedawno zwolnio- nymi z szeregów którzy przedostali się za kordon w celu dokonania napadów. (b).

CHODZĘ PO MIESCIE.

ROZMAITOŚCI

Zaczę od tego, co mnie w danej chwili boli.
Zdarzało się zdarza w naszym „Sło- wie”, że tak zwany chochlik korektorsko- drukarski, skąs, z ukrycia wychodzi na swobodę i hula sobie na szpalach ga- zety.

Stara historia.
Ale teraz, świeżo, właśnie w środowej mojej „przechadce”, wystąpił chochlik na nowym polu.

Wyobraźcie sobie, państwo, wziął się za kłose, za te skromne i niezawzięte udol- ne fotografie, które od czasu do czasu re- produkujemy.

Zachciało mu się tak zamroczyć w głowie meltrapażowi „Słowa”, że ten jedną z kłosek poruszył, i tak mówi: „dowgdy no- gami” ustawił.

Czytelnik mój laskawy, miał pewno nieco kłopotu z odgadnięciem co kłisa, jako pierwszą w „przechadce” srodowej tkwiła wyobraza.

— Miał być most, tymczasem Bóg wie co pokazał ktoś myślał pewno.
Oróż żeby sobie usprawiedliwić, słów tych kilka piszę, a że mi „gała” naszej redakcji nocnej, że się tak wyrażę, na wa- trobie leży, uśmiechnięty wyjaśnienie, na uste- nie pierwszego, zaraz, swego rekopisu lo- kuje, nie na końcu, jak to jest przyjęte.

Z tydzień temu pisałem o konieczno- ści przeniesienia z placu Orzeszkowej sta- cji autobusów dalekobieżnych oraz, w związku z tem, o konieczności wyboru miejsca dla niej w innym punkcie miasta.

Koło echo mych, na powyższy temat rozważań, otrzymałem list od p. Wileńska czytającego stale „Słowo”.

Proponuję u jako punkt dla central- nego postoiu autobusów zamiejskich t. zw. „Drewniany rynek” przy ul. Zawalnej i, jako argument przemawiający za tą kon- cepcją, przytacza projekt Magistratu, który podobno ma zamiar skasować targowisko.

„Stopy, pisze mój korespondent, w których odbywa się obecnie sprzedaż ryb, odrzuć mogła służyć za schronisko dla psaszerów”.

„Sprzedaż ryb można przenieść pod Hałę, a centralne w Wilnie położenie Ry- nku wykorzystać dla stacji autobusowej”.

Przytaczam uwagi pana Wileńskiego ku uwadze czynników do których należy praca nad wileńską komunikacją autobusową.

Teraz sprawa innej dotycząca materji. Kilka miesięcy temu popuś się samo- chód karetka, obsługujący Pogotowie Ra- tunkowe.

Pisałm w swoim czasie o tem, jak również o tem, że samochód zastąpiono starym, wydanym z la nusu miejskiego, ka- retką konną.

Był to jedyny w swoim rodzaju wypa- dek pozbawienia przez Magistrat mieszka- ncy dwustuletniego miasta, szybkiej pomocy lekarskiej w nagłych wypadkach.

Obecnie anonimowy korespondent in- formuje o dalszym ciągu tej niezaszczętej dla miasta, historii.

„Dowiedział się, pisze on, że i ta kon- na landara (ma znaczyć? karetka konna. Przyp. mój), którą posługiwało się ostatnio Pogotowie, rozsyła się na kawałki. Jest wprawdzie oddany do użytku jego stary sa- mochód osobowy, ale na ten gruchot, wo- bec chronicznego psucia się motoru, liczę nie można, bo w najkrzytyczniejszej chwili może „skurat zwiścić”.

„Podobno Magistrat asygnował już na kupno nowego, dla Pogotowia, samochodu kwotę zł. 6000. — Powstałe pytanie, jakie auto za tę sumę można kupić?”

„Będzie to albo jakiś stary wyranżer- wany samochód, albo też, jeśli nowy, to napełniony nie nadług starczy”.

Krupka. Od siebie już nic w tej spra- wie nie dodaję.

— (c) Zatrucie grzybami. Po spożyciu grzybów zasnął nagle Wiesław Krzemiński (Artylerzysta 18). Po stwierdzeniu przez le- karka objawów silnego zatrucia Krzemiński- go musiano odwieźć do szpitala Żydowskie- go.

— (c) Zabity przez pocąg. Pod Postawa- wami pocąg Nr. 571 wpadł na przejeżdża- jącego przez tor kolejowy Jakajana Sinię mieszkającego Woropajewa. Wóz, którym je- chał Sinić został rozbity, on zaś sam odniósł tak ciężki rany, że w przedkim czasie zmarł.

— (y) Jeszcze przed rankiem w pow. Świeciańskim. Napad kilku dniami mieska- niek Nowo - Świeciań Jan Janowski wra- cając z Podbrodzia wziął na wóz nieznanego męczennika, który udawał (jak potem się o- kazało) kulawego.

Kiedy przyjechali oni do zaścianku Jcł wnodary i Janowski poili konie nieznanemu rzucił się na niego niespodziewanie, przewró- cił na ziemię, zabrał 208 zł. znajdujące się w kieszeni i zbiegł w kierunku Podbrodzia.

Powiadomiona o tem policja zarządziła natychmiast pogoń i poszukiwania na te- nie gm. podbrzeskiej. Tego samego dnia u- jęto sprawcę napadu. Okazał się nim miesz- (dalszy ciąg na stronie 4-ey)

